

• Antxeta Irratia •

Akuilu soziala Bidasoan

Irun, Hondarribia, Hendaia, Biriatu eta Pausu auzoa (Urruña) hartzen ditu Antxeta Irratiak. Mugak ezabatzen hamar urteko zubi lana egin du, banantzen gaituena baino, elkartzen gaituena gehiago dela erakutsiz. Hedabideaz gain, elkarte eta eragile sozial indartsua ere bada eskualdean.

Testua eta argazkia:

MIKEL GARCIA

IRRATI ELKARTEA DA ANTXETA, komunikazioa eta arlo soziala oinarri. Inguruko elkarleen erreferente izan nahi du, eta elkarlana bultzatzen du eskualdeko gizarte eragile eta mugimenduekin. Batetik, talde horien partehartzea handia da antenan: Bilgune Feminista, Askapena, AHTren aurkako elkarte, eskualdeko barazki-kooperatiba, Irun eta Hondarribiko etorkinekin lan egiten duen Adiskidetuak, gay eta lesbianen elkarte, Lakaxita Irungo gaztetxea, Hondarribiko Psilocybe musika elkarte... aritzen dira kolaboratzaile. “Guk beti diogu hau ez dela gure *txiringitoa*, ni naiz orain koordinatzailea, baina

irratia ez da nirea eta erabakiak ez ditut nik hartzen, denek dugu hemen lekua, komunikatzeko eskubide demokratikoa azpimarratu nahi dugu”, nabarmendu du Aitziber Zapirain irratiko koordinatzaileak.

Bestetik, eragile izatea dagokio Antxetari eta hainbat ekintza bideratzen dituzte langabetuekin, etorkinekin edota gizarte zentroekin. Irrati tailerrak eman berri dituzte Lapurdiko hamaika ikastetxetan, Txingudi Korrika antolatzen dute urtero martxo hasieran, Bidasoa Euskaraz ekimenaz arduratzen dira Pausun, eta bertso-afariak egiten hasiko dira Euskararen Egunean.

Aitziber Zapirain Antxetako koordinatzailea eta Koldo Nausia, *Iparorratza* saio entzunenetakoaren esataria. Maia Muruaga eta Aitor Errazkin kazetariak osatzen dute irratiko lantaldea.

Auto-defentsa tailerrak hamar urteko jarduna ospatzeko

Otsailaren 14an hamar urte egingo ditu Antxeta Irratiak eta ekimen anitz jarri dituzte martxan, urteurrena ospatzeko. *Entzun, esan, adierazi!* lelopean, Antxetaren izaera zabaldu nahi dute: "Irratia entzun, guztiok entzun dezakegun arren, esateko, komunikatzeko, eta, bereziki, adierazteko aukera gutxi izaten dugu. Eta hori baino ez da, edo hori guztia da, Antxetak egiten duena". Hamar urte hauetan jorraturiko ardatz nagusietan oinarrituko dira prestatutako ekimenak: euskara, kultur-aniztasuna eta sexu-berdintasuna. "Parekidetasuna beti daukagu presente, arazo sexista franko jazotzen delako gure eskualdean, eta hedabideak, morbo guztia gainetik kenduta, tresna baliagarria dira problemari aurre egiteko", dio Aitziber Zapirainek. Azaroan, hortaz, auto-defentsa tailerrak egingo dituzte. Otsaila hasieran jardunaldi garrantzitsuak antolatu dituzte eskualdean, AMARC nazioarteko irrati elkartearen laguntzarekin: Irrati Elkartearen I. Topaketak, Frantziatik, Ingalaterratik, Irlandatik, Italiatik, Espainiatik eta Europako beste hainbat herrialdetik etorritako ordezkariak.

Horrez gain, abian da urteurrenerako Logo Lehiaketa, "jendeak beti esan duelako inguru honetan artista pila dagoela, eta egia esan, oso emaitza onak ari gara jasotzen". Irrati-nobela Lehiaketa aurrera ateratzea ere gustatuko litzaieke; Antxeta Gauek entzuleak bildu nahi dituzte Hendaiaiko Kantu tabernan, musika oinarri; Euskararen Egunerako bertso-afaria prestatu dute Iruñen; eta Irrati Maratoia egingo dute urtarilaren 8an, Psilocyberekin batera, Herri Komunikabideen Aldeko Egunean. Azkenik, otsailaren 14ko astean, Zorion Bektak amaiera emango die ekitaldiei.

Hendaian du egoitza Antxetak, 2001eko otsailean sortu zenetik. Entzun Ikus Elkar-teak eta Pausumedia komunikazio elkarteak sostengatuta jaio zen, eta berehala Euskal Irratien Federazioan sartu (Gure Irratia, Xiberoko Botza eta Irulegiko Irratiarekin batera). Ipar Euskal Herriko lau irratiak hainbat ordu partekatzen dituzte, eta eskualdeko deskonexioekin osatzen da gainerakoa. Antxetak, zehazki, bi frekuentzia ditu: 90.5 FM Entzun Ikus elkartearekin, eta 89.7 FM Pausumediarekin.

Bi etapa nagusi bizi izan ditu irratiak, inflexio puntua izan baitzen 2006an estudioek pairatutako uholdea: "Antxeta sortu zenean, eskualdeko herri eragilean artean oso ondo txertatu zen, beraiek ere ziurrenik komunikatzeko esparru baten falta sumatzen zutelako eta hemen txoko hori aurkitu zuten bete-betean. 2006ko uholdea ordea, ez zen soilik fisikoa izan, kondizio kaskarrek gure funtzionamendua baldintzatu zuten, kolaboratzaileekin lan egitea zail bihurtu zen eta 2007 bukaeran egoera normalera itzuli ostean, laguntzaileak lortzeari ekin diogu berriz", azaldu du Zapirainek. Eta ongi doakie, 70 kolaboratzailetik gorako sarea eratu baitute. Adibidez, Psilocybe musika elkarteak on-line irratia sortu du orain dela gutxi, eta Antxetarekin duten elkarlanari esker, azken honek bere programazioan integratu ditu Psilocybek euskaraz egiten dituen emankizunak.

"Hendaian bizi den Hegoaldeko jende askok ez du Iparraldean benetako bizitzarik egiten eta guk denak batzeko ahalegina izan nahi dugu, nolabait"

Halaber, Euskal Irratietako emisioan duen parte-hartzea nabarmen handitu du azken urteetan Antxetak, batik bat *Kantaire* kultur saioaren eta eskualdeko nahiz Hego Euskal Herriko informazioaren eskutik. Tokiko programazioa ere sendotu egin da, egunerokoaren jarraipena egiten duten *Bazkaleurrekoa* eta *Iparorratza* saioen bidez. Hain zuzen, *Iparorratza* da irratiaren programa izarra, Koldo Nausia esatariaren berezko estiloari esker. Eta noski, gai sozialek uhin ordu ugari hartzen

dituzte, inguruko elkartearen bilgune den *Herri Hotsak* saioan, edota Segi, gazte asanblada eta oro har gazteen bozgorailu den *Antxetamina* izenekoan. Entzuleek ez dute deitzeko ohitura-rik, koordinatzaileak dioskunez, baina jarraitzaileak izan badituzte, eta geroz eta gehiago.

Azken datuek diote 2007an Hondarribiko eta Irungo jendea bakarrik kontuan hartuz, 4.000 entzule zituztela herri horietan.

Eskualde berezia

"Izugarria da eskualde honek daukan aktualitatea. Herri eragileek ekintza pila bat egiten dituzte eta instituzioen aldetik Baionan adina prentsaurreko edo gehiago bete behar izaten ditugu, Hondarribiko, Hendaiaiko eta batez ere Irungo Udalak deituta", adierazi du Zapirainek. Antxeta euskara hutsezko hedabidea izan arren, hiru hizkuntza menpera-

tzea beharrezkoa da eskualdean lan egin ahal izateko, gaztelania eta frantsesaren menpe jarraitzen baitu askotan euskarak arlo instituzionalean, zer esanik ez Hendaiaetik harago (Urruñan, esaterako).

Dena den, irratiak ez du maite “mugaz gaindiko” terminoa (“politikari zenbaiti joko handia ematen diena”) eta mugak ezabatzea dute helburu: “Egia da dinamikak eta ohiturak ezberdinak direla batean eta bestean, eta Hendaian bizi den Hegoaldeko jende askok ez duela Iparraldean benetako bizitzarik egiten, sentsazioa da eskualdeko jendea, erdalduna batik bat, ez dela nahasten, eta guk nolabait bi munduak batzeko ahalegina izan nahi dugu, bien arteko zubia, gehiago direlako batzen gaituzten ezaugarriak, bereizten gaituztenak baino”. Horregatik, pozgarria da Behe Bidasoan lan egitea, berriek elkartasun hori azpimarratzen dutenean: Iparraldeko eta Hegoaldeko elkarten arteko hitzarmenak, jendea Korrikan eta Aberri Egunean Santiagoko Zubitik igarotzen...

Hain pozgarria ez dena, arlo ekonomikoa: Hondarribiak, Irunek eta Hendaia osatzen duten Partzuergoak emandako diru-laguntza, 6.000 euro, eskas zaie, aurrekontuaren %5. Irabazi asmorik gabeko elkartea da Antxeta, baina azpiegitura eta soldatak ordaindu behar dituzte, eta kexu da koordinatzailea: “Komunikabide batek, pribatua ez den bitartean, zerbitzu soziala du xede, eskubide bat da, eta administrazioari dagokio ordaintzea; zergak denok ordaintzen ditugun bezala, jasotzea ere denoi dagokigu. Eta ez dezatela erabili euskaraz gutxiago irakurtzen den etiketa hori, gezur hutsa, geroz eta ugariagoa da Bidasoa Media, Behe Bidasoako Hitzza edota Antxeta jarraitzen duen publikoa, ikastolak gainezka daude eskualdean... Ez dezatela saldu euskararen aldeko mezua, gero baztertu egingo badute”. ■

XIBEROA, LAPURDI ETA BAXENABARREKO BERTSULARI XAPELKETA FINALA 2010

WWW.XILABA.NET

DONIBANE LOHIZUNE AZAROAREN 13AN - 17:00ETAN JAI-JAI PILOTALEKUAN

Odel Barroso / Joanes Etxebarria / Miren Arletxe / Xumai Murua
Ekhi Erremundegi / Eneritz Zabaleta / Amets Arzallus / Sustrai Collina

Laguntzaileak:

argia